

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Nyomda és kiadóhivatal

Brassó, Kapu-utca 60 szám. - Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ

helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 20 k, fél évre 10 k, negyedévre 5 k.

Egyes szám ára 8 f., kapható:

kiadóhivatalban, Gross G., Polanek F. és Friedmann F. üzletében.

Felolós szerkesztő:

Dr. VAINA GÁBOR, ügyvéd.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Írtekezhetni:

d. e. 8-9 és d. u. 2-4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

2 hasábos garmonsor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 24
8 hasábos garmonsor 18 f. Nagyobb és többszöri hirdetésnél kedvezmény.

Nyilttér sora 30 f.;

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Osztályharcz.

Brassó, nov. 10.

Nincsen seb az állam és társadalom testén, melynek hatása károsabb, eredményei véresebbek volnának, mint ha annak alkotó elemei kelnek egymással harcra.

Nem szorul e tétel bővebb magyarázatra, sem bizonyításra. Amaz átlátszó és megdönthetetlen igazságok sorába tartozik, melyeket a logikus gondolkodás és a tényekből levont tanúságok egyaránt bizonyítanak. Tartalma a banálissá vált valóságok sorába tartozik, a melyek lajstromozatlanul illeszkednek a közkeletű igazságok leltárába.

De bármily igaz is e tétel, tanúságai hatják át legkevésbé az igazságot. A történelem lapjain az ezredek eseményeinek sorából látjuk, hogy valahol egy államszervezet bomlásnak indult, társadalmi élet korhadásba ment át, az osztálygyűlölet játszotta a mag erjesztő elemei között a főszerepet, sőt sok esetben ez volt a romlás és pusztulás egyedüli okozója. A hatalmas római világbirodalomnak, a mely egy világot vetett uralma alá, ez ásta alá létét és lappangó mérge azóta is számos virágzó állami létet semmisített meg, alattomos erővel támadván meg gyökereit, hogy annak nyomában az egész törzs elpusztuljon. Elmondhatjuk tehát, hogy ha valamely társadalmat az Isten büntetni akar, az osztályharcz nyomoruságaival veri meg.

A jelen perczben úgy látszik, mintha magyar társadalmunk e veszély előtt állana. A mérge még nem hatolt be teljesen a szervezetbe; még nem sikerült a vér egészséges keringését meggátolnia: de az inficiálás szomorú szimptomái már mutatkoznak. A veszedelem küszöbön van; legfőbb ideje tehát hogy ellene védekezzünk.

Tudjuk, hogy állami és társadalmi életünk konszolidálásának munkája alig harmincz éve tart. A kiegyezés az az időpont, a melytől az ifju Magyarország megszületését számítani szoktuk. Egy halálos zsidbadságból ébredt ekkor ez a nemzet. Erői felszabadultak, a halálos csendet, mely az országot közel husz esztendőn át betöltötte, a munka vidám zsidbaja váltotta fel. Azóta dolgozunk, egy ifju izmos óriás minden erejével. Az elért eredményekkel pedig, a melyekre e rövid idő alatt eljutottunk, meglehetünk elégedve. A dermedt viszsamaradt országból kulturállammá lettünk, ipart, művészetet, kereskedést teremtetünk semmiből.

De a munka még koránt sincs befejezve. Sokat tettünk, de még többet, sokkal többet kell cselekednünk, hogy a nagy cél: Magyarországnak, mint minden tekintetben méltó versenytársnak beillesztését a nyugat nagy kulturállamai sorába, elérhessük. Nem az erők szétforgácsolására, hanem az összes erőforrások egyesítésére van tehát nekünk szükségünk, és pedig nekünk ezerszer inkább, mint bármely más népnek. Nem csupán azért, mert nekünk több a tenni valónk, hanem azért is, mert közöttünk amugy is elég a széthúzó törekvés, amelyet leküzdeni, sem békés uton elcsendesítenünk eddig nem sikerült.

Mindenki tudja, hogy ez erők alatt a nemzetiségeket értjük. Más nemzeti-ségű véreink még mindig nem tudtak igazi testvéreinkké válni. Nekünk tehát kettősen kell összetartanunk, hogy befelé is, kifelé is mint tömör, megingathatlan fal álljunk nem alkuvó, egyöntetű magyarságunkkal.

Második baj gyanánt, mint amely társadalmi egységünk megbontására van hivatva, jelentkezik a felekezeti ellentét. Ez a kérdés a multban sok bajnak volt okozója. Lelkiismeretlen

izgatók most ujából kísérletet tesznek, hogy belőle céljaikra tőkét kovácsoljanak. Reméljük és hisszük, hogy népünk kipróbált józanságán e kísérletek megfognak törni és terjesztőik siker nélkül fognak visszahullani a homályba, melyből születtek.

Társadalmunk harmadik nagy baja s talán a legfontosabb, hogy annak osztályai nem olvadtak még kellőleg össze.

Régi panasz, hogy arisztokráciánk nem veszi ki a nemzeti munkából kellőleg részét. E téren az állapotok ujabban tagadhatatlanul javulnak. A politikai és művészeti életben számos fényes név viselője jutott fényes szerephez, amelyet nemcsak történeti nevének és vagyonának, hanem eszének, szorgalmának köszönhet.

De ha a nemzeti munka más ágait tekintjük, még mindig szomorú tünetekkel találkozunk ez irányban. Az ipar, a kereskedelemre nézve az a roppant anyagi és erkölcsi töke, mely arisztokráciánk kezében van, ma is el van veszve. Szemben a külföld példái-val, hol a legnagyobb nevek viselői sem restelik virágzó ipari- és kereskedelmi vállalatokat létesíteni és ez által beállanak a produktív nemzeti munka munkásai közé, nálunk ma is fehér holló számba megy az oly főúr, aki hasonló vállalkozásba bocsátkozik. Még mindig szégyennek tartják a polgári munkát s göggel fordulnak el attól, akinek életcélját ez képezi, s zömük kizárólag a lóversenyben és hasonló élvezetekben találja gyönyörűségét.

Ez az igazi osztályharcz, mely gátként áll társadalmunk egyesülése elé. Ez az a tényező, amely társadalmunk egységét megbontja, a munka sikerét állandóan veszélyezteti.

Ennek kell megváltoznia. A nagy műben mindnyájunknak össze kell fogni, a nagy munkában egyesülni.

Alapított 1867.

Helmbold L. Örökösei

ékszerész

(tulajdonos: HELMBOLD VIKTOR)

Weisz-Mihály-utca 24. sz. a. (saját ház.)

Legnagyobb raktár: ékszer, arany és ezüst árukban, ezüst evőszek

Schweiozi zsebórákban: arany, ezüst és nickel stb.

Ezüst és fém övek. — Mindenféle öveknek ujjaalakítása.

Arany, ezüst és drágakövek bevásárlása.

Javitó műhely,

leggyűrűk nagy választékban.

Csak így vihetjük törekvéseinket diadalra, így tiporhatjuk le ellenségeinket s foglalhatjuk el a nyugati kulturálmok sorában azt a helyet, amely bennünket megillet.

Belföld.

Brassó, nov. 10.

A király esütörtökön délelőtt általános kihallgatást adott. Elsőnek Tisza Kálmán járult a király elé. A király az udvari ebéd után este fél nyolczkor több napra Gödöllőre utazott. Ő Felsége tegnap kora reggel vadásatra indult. Csakhamar nagy vadkannal állott szemközt. A király biztos célzással egy lövéssel leterítette a vaddisznót, melyet aztán a kastély udvarára hoztak, hol később a király is megtekintette.

A képviselőház esütörtöki ülésén Rakovszky beszélt először, utána Pulszky Ágost szólalt fel, aki Rakovszkyval polemizált és állításait pontról-pontra czáfolta. Tegnap folytatták az általános vitát, melynek utolsó szónoka Pichler Győző volt. A vita bezárása után Széll Kálmán szólalt fel s Polónyival, Eötvössel, Rakovszkyval polemizált. Végül kijelentette, hogy a részletes tárgyalásnál a következő módosítást nyújtja be: Jelen javaslat nem érinti a trónöröklés rendjét. A kijelentés nagy szenzációt keltett. A Ház zajos éljenzésben, tapsban tört ki. Általánosságban elfogadta Ház a javaslatot. A részletes tárgyalást mára halasztották. A részletes tárgyalásnál Szilágyi Dezső ismét beszél.

Külföld.

Brassó, nov. 10.

Ferencz Ferdinánd főherczeg több napi távollét után tegnap Bécsbe visszautazott.

Offenbach németországi állomáson a személyvonat neki ment az állomáson levő gyorsvonatnak, mitől a gáztartó készülék felrobbant. Több kocsi összetört és a vonat végéhez csatolt harmadosztályu kocsi nyolcz utasa porrá égett. A szerencsétlenség oka nincs kiderítve.

A „Hamburgischer Correspondent“ jelentése szerint, az orvosi vizsgálat konstataulta, hogy a Glasgowból odaérkezett és megfigyelés végett a közkórházba szállított matróznak a betegsége teljesen veszélytelen torokgyulladás. Az eset ötletéből tett óvintézkedéseket visszavonták.

Sanghaiban az a hír van elterjedve, hogy az özvegy császárné meghalt. A hír miatt nagy az izgatottság. A kínai hivatalnokoknak még nincs tudomásuk a császárné haláláról.

Bryan egy levélben kijelentette, hogy nem fog a szenatusban mandatumot elfogadni, még ha fel is ajánlanak neki. Mac Kinleyhez Bryan levelet intézett, melyben újból való megválasztásához szerencsét kíván.

Megfontolni valók.

Brassó, nov. 10.

IV.

A szász tudomány büszke oszlopa, a nagyon derék Rietz Gusztáv ur, miután az eddigiekben piramidális historiai tudásának ércnél maradandóbb emléket emelt, legközelebbi tételében a statistikára csap át, ilyképen szólalván meg:

„Statistikai adatok nyomán a tudósok kiszámították az évtizedet, melyben a magyarok ki fogják halni, mert a halálozások száma a születésekkel szemben állandó deficittet tüntet fel. A magyar állam alakulásakor a népszámlálásból kitűnt, hogy a magyarok aránya a nemzetiségekhez 5:10. Azért semmi eszközt nem hagytak megpróbálatlanul, hogy a magyar néptörzst erősítsék. A legegyszerűbb s leg hathatóssabb mindenestre az volt, hogy a

nemzetiségekből lehetőleg számosakat belegurjanak a magyar néptésztába!”

Ha az mind igaz volna is a mit Rietz ur itt állit, még akkor sem tudnók, hogy mi ebben tulajdonképen a megbotránkoztató, hacsak nem a hang, melyen Rietz uram szólni merészel. De hát nézzük legalább igaz-e a mit mond.

Ámde itt nagy nehézséggel állunk szemben, mert ha a magyar statistikai évkönyvek adatait idézzük, akkor derék szász honfitársaink rögtön készen vannak a válasszal, s azzal fülelnék le, hogy a magyar statistikai hivatal által közölt adatok nem valók.

Hogy ez egéruat elzárjuk előlük im magunk csinálunk egy új statistikát, úgy hogy annak adatait minden olvasó ellenőrizhesse s úgy használjuk fel a statistikai évkönyv adatait, hogy, ha ez adatok a magyarságnak kedvezően szerkesztettek, ez a mi számításunkban, vagy a magyarság kára legyen, vagy az esetleges kedvezés kiküszöböltessek.

Ez kötelességünké teszi, hogy részletesen kifejtjük az olvasó előtt, hogy az alábbi adatokat miképen s mily alapon számítottuk.

Rietz ur azt állította, hogy a magyarságnak nincs természetes növekedése, mert a halandóság nagyobb a születésekénél. A különböző nemzetiségű felnőttek halandósága között tudvalevőleg nincs számbaeső különbség, de van különbség a gyermekhalandóságban, azért mi, hogy annál tanulságosabbá tegyük az eredményt, csak a gyermekhalandóságot a 7-ik életévig vettük számításba.

De még nehezebb volt a születésekkel elszámolnunk, mert ott — szász testvérink állítása szerint — nyilik leginkább alkalma az anyakönyvi hivataloknak a magyárosításra.

Ezért csak azon születéseket vettük figyelembe, melyek oly házasságokból származnak, hol mindkét szüle egy anyanyelvű. Tehát az alábbi statistikában ma-

A „Brassói Lapok“ tárczája.

A mentő.*)

Süvölt a vihar, az éj sötét,
Villám cikáz, dörög az ég.

Kiáltás hangzik a vészben.

A hányszor az égbolt fel s fellobban
Hajóroncs látszik a távolban.

Egy óra még- s nem lesz többé.

A sasszemű Randers hosszan kitekint,
„A roncsos ember van!” Társinak int:
„Fiuk! Azt haza kell hoznunk!”

De anyja sikojt: „Nem, magzatom!
Utolsó fiam nem adhatom,
Ne hagyd el szegény anyádat!”

„Igy vesztém atyád és Momme fiam
S három éve tűnt el nyomtalan
Fiam Uwe, a kedves Uwe!”

*) Németországi lapok sorra közlik most e megkapó szép balladát, melynek költője a Hamburgban élő Otto Ernst. Ezen a német irodalomban mind növekedő népszerűségnek örvendő név, egy szép s fiatal írónő álneve, mi bizonyára csak még érdekesebbé teszi a költeményt. Fordításunk meszsze elmarad az eredetinek szépségétől, de szép az még így is. A fordító.

Randers már a hidon, nem hallgat a szóra,
Csak onnan szól vissza, már készen az

[utrá:

„Amazt is várja tán anyja.”

A csónakba ugrik, vele még hat legény,
Viharedzett hős mind, erős és kenény
S már suhog az evező lapát.

Lángostorral hajszojja újra meg újra
Habzó paripáit a tenger nagy ura,
A kegyetlen emberirtó.

Tombolnak a szilaj, a megriadt mének,
Fékvesztve rohannak, egymásnak törnek;
Hullámot hullámhegy rombol.

Háromszoros villám bont éji sötétet.
A hajóroncs eltűnt. Ki kérdi hová lett?
De amott! Jön vissza a csónak!

Dühöng még a vihar; mély csend lett a
[parton. — — —
Csitt! Szólnak! Csak Randers üvölthet
[ily hangon:
„Anyám! A megmentett Uwe!”

Őszi hangok.

Komor ködök szállnak alá,
Zúg, sivit az őszi szél. . . .
Szár az ágról hull a levél,
Fenn az égen boru kél.

Kopár sivár lett a tájék:
A természet haldoklik. . . .
Sóhajtása, bús nyögése
Ugy szívembe nyilallik!

Nehéz gondok, gyötrődések
Szállnak beteg lelkemre,
Mint az éhes varju sereg
A hült, hideg tetemre. . . .

Révetegen nézek körül
Vigasztaló kép után,
S nem találok sehol. . . sehol
A letarolt bús pusztán. . .

Mindenfelől borongás, gyász,
Egyhanguság, levertség,
S mindebben egy néma szózat:
Ez a halál, ez a vég! . . .

Szegfű.

gyar ujszülött csak az, kinek apja s anyja magyar anyanyelvű!

A vegyes anyanyelvű szülők gyermekeit egyszerűen töröltük, ezek kimutatásunkban nem szerepelnek, szóval semmi áron nem magyarosítunk.

Azt hisszük, hogy ennél rigorosabb számítás még a legmagyarfalóbb pangermán sem tehet.

Számításainkat a magyar statisztikai évkönyv 1898 évi évfolyama alapján tettük, miután ez az utolsó, mely eddig megjelent.

S most lássuk hogyan számítottunk.

A magyar anyanyelvűek száma, az utolsó népszámlálás adatai szerint volt 7,426,730.

Ne ijedjen meg Rietz ur e számtól, ha a statisztikai hivatal e számot nagyította, ugy ez mindjárt a mi kárunk lesz.

Magyar apa s anyától ugyanezen évkönyv adatai szerint született 1898-ban 287,718 gyermek. E két adatból egyszerű hármasszabállyal kiszámítható, hogy a magyar apa és anyától született gyermekek 1000 magyar lakos után 44 születéssel szaporították a magyar fajt.

Teljesen ugyanily alapon számítottuk a többi nemzetiségek születések után való gyarapodását is. Ez a statisztikánkban szereplő első szám.

A második a gyermekhalandóságot jelöli.

Az elhaltaknál nem vehettük többé a szülők anyanyelvét, de az elhaltak az anyakönyvbe bejegyzett anyanyelvét. Ha az anyakönyvvezetők az elhaltakat, mint kedves szász testvérink állítják, magyarizálták, ezt e számítás mellett megint kárunkra tették. Elhalt pedig az évkönyv szerint 1898-ban 60296 hét éven aluli magyar fiú és 52230 leány, összesen tehát 112,526 gyermek, mely számot összevetve a magyarság fent kimutatott öszi létszámával, kitűnik, hogy 1000 magyar lakójára e hazának 15 gyermek-haláleset jut, a mi bizony fájdalom elég nagy szám. De a fenti születések számából, a 44-ből levon-

va a gyermekhalandósági számot, Rietz ur statisztikus tudománya daczára is marad természetes gyarapodásnak 29 ez pedig Adam Riese szerint nem deficit hanem gyarapodás.

Tehát azígen tisztességes, igen előkelő és a szászoknál közbecsülésnek örvendő Rietz Gusztáv ur megint hazudott.

De a fentebbi számok csak akkor nyernek igazán jelentőséget, ha azokkal egybevetjük a Magyarországon lakó egyéb nemzetiségekre vonatkozó megfelelő adatokat is.

Nem sajnáltuk a fáradságos munkát s kedves laptársunk a Tageblatt óhajára kiszámítottuk s összeállítottuk az egész táblázatot, s ha a tudós szerkesztőség valamelyik tagjának kedve van számításunkat ellenőrizni, felajánljuk a hozzá szükséges eszközöket. Megjegyezzük, hogy az összes adatok teljes azonosan vannak számítva, mint fentebb a magyarságot illetőleg részletesen kifejtettük.

Az ország 1000—1000 lakójára esik születés gyermekhalál gyarapodás

a magyarság terhére:	44	15	29
a németek	35	13	22
a tótok	43	14	29
az oláhok	32	18	14
a rutének	40	17	23
a horv.-szerb.	42	21	19
csak az erdélyi részekben lakó németek	29	9	20

E számok rendkívül tanulságosak. Az első függélyes sor végén, a 29-esben nyilvánvalóan a brassói törvényszéknél a múlt hét folyamán tárgyalt, ez egyszer Szász-Hermányban napvilágra jutott szász női virtusok diesteljes megnyilatkozását látjuk!

Tageblatt! Kár volt neked minket annyira biztatni, hogy ezáfoljuk állításaidat!

Es kitűnik továbbá e sorból, hogy a legtöbb gyermeket a magyar hazának a magyar anya szüli, rágalmozója Rietz Gusztáv, a hazug daczára.

A második rovat azt beszéli, hogy a magyar gyermekhalandóságnál lényegesen kedvezőbb csak az erdélyi németeké.

Ennek okát nem nehéz adni. Az erdélyi szászok zöme városokban s nagy községekben lakik, hol az egészségügyi viszonyok rendezettebbek, mint a magyar nép lakta, nagyrészt napijárásnyira elszórt tanyákon.

De ennél lényegesebb, hogy a szászoknak mint látjuk egyáltalán kevés a gyermeke.

Az 1000-re eső születés szám 20-al kedvezőtlenebb mint a magyaré, akkor a halálozási szám könnyen lehet 6-al kedvezőbb mint amaz.

A harmadik függélyes rovatból pedig látjuk, hogy a nagyon jeles Rietz ur egész hasztalan remélni a magyarság kiáltat, mert a magyar gyarapszik s csak egy nemzetiség, a tót dicsekedhetik vele egyenlő természetes gyarapodással!

Es legkevésbé gyarapszik, — a mi igazán meglepett —, s ezért az erre vonatkozó számítás ismételt is végeztük, de mindég ugyanazon eredménnyel: az oláh.

Bár azt hisszük, hogy már az eddigiek után is szívesen mondana le a Tageblatt, hogy megezáfolhatlan igazságait tovább is tárgyaljuk, mégis collegiális és kedves kötelességünknek ismerjük czikke hátralevő részét is szeretetteljesen agyonütni. Tehát viszontlátásra derék Rietz ur és a Tageblatt!

Zene.

Brassó, okt. 10.

— Gyász dal Erzsébet magyar királyné emlékére. — Szövegét írta Szemlér Ferencz brassói r. kath. főgymn. tanár, dallamát szerző és vegyeskarra alkalmazta Gaál Pál. — Dicső nagyasszonyunk szerencsétlen halála óta a magyar iskolák minden évben gyászünnepet tartanak az elhunyt királyné emlékére. E gyászünnepek programjának egy feltűnően kiérző hiányát pótolja Gaál és Szemlér tanárok

A viszony vége.

— A „Brassói Lapok” eredeti tárczája. —

Hát te sem ismeresz rám? Iszonyuló, minek is maradtam életben!

Dénes! te vagy? Meg kell bocsátanod, ugy megváltoztál, a szakállad is egészen óriássá idegenné tesz.

— Tiszta véletlen, hogy még látsz. Nagy beteg voltam; minek is maradtam életben, én szeren — — —

— Kérlek, Dénes, ne izgasd fel magadat, (ráérsz egy kisé a kedvemért, ugy-e?) üljünk be itt a kávéház fülkéjébe, elmondod, mi történt veled. De ilyen változás!

— Barátom, látnád csak a lelkemet, az „változott meg” csak igazán... Egy rom vagyok...

— Kérlek, ne beszélj olyan hangosan, feltűnést kelt az utcán. Jöjj csak, itt a sarkon van a törzskávéházam... Ezer esztendeje, hogy nem láttalak! hát beteg voltál? valami tifusz?

— Talán az is. Tudom is én! ne siess ugy. Kérlek, még alig vánszorgok. Hogy mire való, így élni...

— Megijesztesz az ilyen, sohasem hallott beszédekkel! De hát térj magadhoz! Lábbadozol, punktum; egy-

szere nem kapám az ember erőre. Az egészséget is, akár a házat gyorsabban rombolja le az ember, mintsem a milyen gyorsan felépített. En helyetted is hálát adok az istennek, hogy nem engedett elpusztulni.

— Az Istennek! En már nem hiszek Istenben. Ha ő egyáltalán léteznék: régen agyoncsapott volna villámával.

Borzasztókat beszélsz! Eh, nem hiszek a tépelődéseidnek. Csak öntsed ki a szivedet, majd kikurállak a hipokondriád-ból. — Mit parancsolsz? egy feketét? vagy teát?

— Kell is nekem! Nem iszom.

— Nem-e? Viktor, két pohár bava-roisot! — Hát mikor lettél beteg? Hanem a szakálladat leborotválhattad volna. Tedd is, még ma!

— Barátom, akkor csakugyan nem látsz többé. Nagy kedvem volna a borotvát jó mélyen beleszántani a gégembe.

— Fiam, én jobb élczeidhez vagyok szokva. Ugyan szedd össze magadat! Hát valami lelki ok tett beteggé? valaki meggyötörte szívedskédet mi?

— Megölte.

— A! ezt jól adod. Hát aztán hány-szor támasztotta fel a szivedet egy új szöke boglya? néha kettő is egyszerre?

— Istenemre mondom, velem nem lehet élvődni!! — Gyilkos vagyos.

— Gyilkos?! Te!? — Az lehetetlen. Szegény Dénesem! lázban beszélsz, korán hagytad el a betegágyat, rögtön hazakisérlek, kocsin, aztán jól takarozzál a dunyháidba, hogy izzadj. Ez a pompás bava-roise is elősegíti. Szörpöljed csak! — Hát a kis feleséged mit csinál? sokat virrasztot melletted?

Hát az édes kis aranyos Vilmácska, beirattátok e már kisededóvba?

Dénes! hát felelj az Istenért! csak nincs okod titkolózni — én előttem!

— Ah nincs. Barátom, sirni szeretnék és nem bírok.

— No, sirass engem! Bünbe estem: három napja ujra elkezdtem a szivarzást, hiába, azt sem bánom, ha rajtavesztek — nem élhetek nélküle! Ma sem tudom, hogy lehettem el félévig dohányzás nélkül. Ugy-e, nem bánt a füst?

— Te, Ödön; mondd csak, emlékszel-e még Margitra, arra a varróleányra, tudod, a kit te kis grófnőnek nevezte?

— Ah, arra a karcsu, nagyon elegáns viszonyodra! igaz, valósággal boldultál utána. Nos?

— Ez ölte meg a szívemet. Nincsen szívem többé. Csak ugy élek a világba,

„Gyászdal“-a. Az érzésteljes, mélabus szép dal kompozíciója és szövege kiválóan alkalmas ezen iskolai ünnepek keretébe való beillesztésre, ezért felette kívánatos, hogy minden intézet beszerezze. A mű kapható a kiadónál, a Herz-féle kolostor-utczai könyvnyomdában. 50 darab ára 4 korona. A tiszta jövedelem 5%-a az orsz. „Erzsébet-alap“ javára fog fordíttatni.

— A „Zenélő Magyarország“ zongora és hegedű zenemű folyóirat most megjelent XXI-ik füzete a következő szép s értékes zeneműjondságokat közli. I. „Álom volt a mi szerelmünk“ népdalt. II. Lányi Ernő „Elegiáját“ Greizinger Iván emlékére. III. Dr. Pótsatkó Géza „Crème Céleste“ Polka française-ját. IV. „God save the Queen“ angol nemzeti himnust 4 kézre. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország“ minden füzete. Évenként 24 füzet, minden füzet 10—10 oldal tartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerű új-donságokból összeállítva. Előfizetési ára egész évre 242 oldal tartalommal 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Egyes számok ára 60 fillér. Előfizethetni a most folyó IV. évnegyedre a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában, Budapesten VI. ker. Csengeri-u. 62. a. honnan jegyzékeket ingyen s bérmentve küldenek.

HIREK.

Brassó, nov. 10

— Lapunk mai száma 10 oldal.

— Esküdtzéki tárgyalások. A brassói kir. törvényszéknél november 12-től november 21-ig bezárólag a következő bűnügyekben tartatnak esküdtzéki tárgyalások: nov. 12-én: Hampu V. Juon ellen szándékos emberölés büntette miatt; nov. 13-án: Tanaszie George

ellen gyújtogatás büntette miatt; nov. 16-án: Izdraila Joana Kolcsér ellen gyújtogatás büntette miatt; nov. 17-én: Subtírel György ellen szándékos emberölés büntette miatt; nov. 19-én: Perva Ádám ellen szándékos emberölés büntette miatt; nov. 20-án: Berbenczei Sándor ellen szándékos emberölés büntette miatt; nov. 21-én Vaca Lázár Juon s társai ellen rablás büntette miatt.

— Tanítók közgyűlése. A Brassóvármegyei Tanítótestület évi rendes közgyűlését f. hó 14-én d. e. 9 órakor tartja Brassóban, a belvárosi állami iskolák tornatermében, melyre a tagok és tanügy barátok tisztelettel meghívotnak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó János Lajos alelnök által. 2. A választmány évi jelentése a testület működéséről. Előterjeszti Út Sándor titkár. 3. Felolvasást tart Fekete Benedek hosszufalusi áll. polgári iskolai tanító. 4. Jelentés a pénztár állapotáról. 5. Jelentés a könyv-, irattár és „Otthon“ megvizsgálásáról. 6. „Az évzáró vizsgálatokról“. Vitatétel. Előterjeszti Paizs György csernátfalusi áll. isk. ig. tanító. 7. Általános tisztujtás. 8. Indítványok. — Megjegyzés: Gyűlés után közös ebéd — étlap szerint — a Forkert (volt Erdélyi-) féle sétatéri étteremben.

— Bokréta-ünnepély. A brassói kir. törvényszéki palota bokréta-ünnepélye ma d. u. 3 órakor tartatott meg. Az ünnepély részletes leírását lapunk jövő számában hozzuk.

— Magyar név. Hirschhorn Mór bankhivatalnok nevét belügyminiszteri engedéllyel Halmos-ra változtatta.

— Dalestély. Említettük már, hogy a brassói magyar dalárda november hó 17-én (szombaton) tánczczal egybekötött estélyt rendez a „Redoute“ nagytermében. Ez estély műsora a következő: 1. Gounod K.: „Katonakar“ „Faust“-ból. Férfikar.

2. Schumann R.: „A csolnak“. Vegyeskar sopran-, kürt- és fuvolaszóval. 3. Tosti P.: „Olasz dalok“. Énekli Binder Jenő ur. 4. Gaál F.: „Nyisd ki anyám“. Férfikar. 5. Huber K.: „A Harmonia dicsénete“. Férfikar briton-szóval (bariton solót énekli Werzár Kálmán ur.) 6. Chován K.: „Magyar népdalok“. Zongorán négykézre előadják Jaschik Gyula és Gaál Pál urak. 7. Nessler O. E.: „Keringő“. Énekli a férfikar. 8. „Petőfi dalok“ Jaschik Gyula átiratában Énekli a dalárda vegyeskara. — Műsor után táncz. — Jegyek előre válthatók Nagy István egyleti pénztáros len-sori üzletében. — Kezdeté este pont 8 órakor.

— Ne méltóztassék „szándékosan“ tévedni!! Szükségesnek találjuk a Kr. Ztg.-ot erre figyelmeztetni, mert olyan gyakran — téved. Pl. a tegnapielőtti számában megjelent vezércikkben is ráakadtunk egy tévedésére. Az egész nem valami nagy fontosságú dolog, de minket közvetlenül érdekel, s azért nem állhatjuk meg szó nélkül. A Kr. Ztg. azt írja ugyanis, hogy Lurtz Károly dr. képviselő-aspiráns-ságáról az első hirt a „Magyarország“ közölte. Ezzel szemben bátorodunk kijelenteni, hogy az erre vonatkozó legelső hír a mi hasábjainkon látott napvilágot. Ne méltóztassék tehát szándékosan tévedni!!

— Közgyűlés. A helybeli koresolyázó egyet csütörtökön november hó 15-én este 8 órakor az „Arany körte“ cz. vendéglő különszobájában tartja meg ez idei közgyűlését szokott tárgysorozattal, melyre ezuttal a t. tagok meghívotnak.

— A városi zenekar vasárnap este a Vigadó nagytermében játszik. Az érdekes és művészi műsor 10 pontból áll. A hangverseny kezdete 8 órakor.

— „Ide posilógass nimőt!“ Nehogy e kedélyesen hangzó megszólításért a „Kr. Ztg.“ zöld-düh-rohamokat találjon kapni, előre kijelentjük, hogy — a legjobb indulat vezeti tollunkat, s nem akarjuk ezzel a szépségeket keseríteni, csak éppen egy

nem érzek semmit, nem törődöm semmivel. Tegnap a hivatalból jöttek megkérdezni, hogy mikor megyek be újra; nem is feleltem se Molárnak, se Rubernek; láttam, hogy zokon vették, de biz ez nem hatott meg.

— Hát mi köze ennek a tündéredhez? hogy is hitták? Maris . . . vagy Margitnak, ugy-e? Nos beszéld el, mi történt? remélem, kis feleséged nem kapott rajta, hogy a szép leányt kísérgeted?

— Nem, nem, hanem én kaptam rajta Margitot, ezt az ideális szépségű, ezt az igazán hercegleánynak beillő, finom, bájos — gyalázatos teremtet! olyan dolgokon kaptam, s éppen akkor, mikor a legnagyobb áldozatot hoztam érte! Te, te nem is tudod: eladtam a lelkemet egy uzsorásnak, hogy valami módot találjak a megközelíthetetlennek látszó, ingerlő szép teremtetés hajlandóságát megnyerni.

— Nem tudtam. Hát ez mégis a rendes szalmalángjaidnál komolyabb volt? Nem hittem volna. Hiszen 6—7 éve, mióta nős vagy . . .

— Egy egész ezred tisztjeinek volt jó pajtása, a nyomorult leány!

— Mit nem beszélsz!

— Rutul lelepleztem. Ne akard, kérlek, hogy elbeszéljem. Hanem azután a vulkánikus kitörés után teljes apathiába

estem. Nem éreztem utána sem felindulást, sem örömet, sem bánkódást, reményt, — lelketlen gép gyanánt mozogtam, azt hitték sokan, hogy megbolondultam: te is azt hiszed most rólam ugye? Ne is tagadd! Pedig az eszemnek semmi baja; bár volna! bár ne tudnék emlékezni! de az a szörnyűség, hogy az agyvelőm, öntudatom ép, egészen tisztán látom, hogy teljesen kihalt érzésvilágommal nem vagyok méltó az emberi külsőre.

— Bámullak. De hát mit tett beteggé?

— A nagy drámai jelenet, mondhatnám: botrány után, a melyet Margitnak tőlem kellett szenvednie, egy hét mulhatott, mikor a hivatalomba levél jött, a boricékon idegen írással, de felbontva láttam, hogy Margittól. Négy tele irt oldal; elolvasatlanul a kályhába dobtam. Alighanem találkozást kért, mert másnap új levele jött, nyolcz oldal. Teljes közömbösségem ezt is olvasatlanul juttatta máglyára. Harmadnap új levél, fel sem bontottam.

— A kicsike, ugy látszik, a sok uniformis után egy kis változatosságért epedt. Nagyon kitartóan.

— Kitartás . . . Eltaláltad, ez kellett neki, a másik értelemben. Barátom, de bolond is, a kinek szíve van . . . De mondom, nekem nincs. Az irtózatos csaló-

dás kiirtotta belőlem az érzést. Képzeld, Margitnak valami ördöge volt, hogy a három levél utáni napon, ugy november közepén lehetett, mikor én merő véletlenségből, szokatlan órában, éjjeli 11—12 óra közt hazafelé tartottam: a hidfőnél egyszer csak mellettem ott termett. Honnan jött, hová ment? fogalmam sincs? De mondom, se meglepetést, sem régi találkozásaink idején oly jól esett borzogatást, szóval semmit sem éreztem. Hideg udvariassággal mondtam egy-egy szót; Margitból csak ugy ömlött az esengés, magyaráztatás, kérlelés, esküdözés áradata. Nem tudom elmondani, mi mindent is adott elő: alig figyeltem rá, nem érdekelt egy cseppet sem. A lánczhid közepére érhattünk, mikor észreveszem, hogy az indulatos szóár elakad, Margit rám borul. Tolakodásra magyaráztam s idegesen eltasztítottam. A lány mereven, élettelenül lehanyatlik, koppanás nélkül — egy pillanat alatt eltűnik.

— Mi?! A Dunába esett?!

Az X alakú karfa elég helyet hagyott rá.

— Borzasztó! . . . Irtózatosszerűen esztelenség!

— En hirtelen, ösztönszerűleg kigomboltam a téli felöltőmet, hogy levessem és a leány után ugorjam — de egy pillanat alatt beláttam, hogy a jeges vízbe

kis helyzeti komikumról számolunk be olvasó közönségünknek. — A Buza-sor sarkán van a Zeidner ur könyvesboltja. Zeidner urat úgy ismeri mindenki, mint a „legzöldebbek” egyikét. Így ismertük mi is. De meg kellett változtatnunk nézetünket, mert a nevezett ur üzletének kirakáiban egy nagy plakátot függesztett ki, mely e szavakkal kezdődik: „Ide peslogass nimöt!” Örömmel siettünk e proklamáció elolvasására, mert azt hittük, hogy ebben Zeidner ur politikai elv- változtatását kívánja a világ tudomására hozni. Azonban csalódtunk, mert a plakát a Göre Gábor bíró ur legújabb könyvét hirdeti. Csalódásunk feletti bosszúságunkat eloszlatá az a derű melyet az a helyzeti komikum idézett elő, hogy a „legzöldebb” kereskedő „üzleti érdekből” ilyen a szászok előtt nem valami kellemesen hangzó felhívással kezdődő plakátot függeszt ki tárlatában. Tudjuk, hogy ezért haragosan „peslogatnak” a szász urak Zeidner urra!

— A brassói magyar protestáns nőegylet az alábbi nyilvános nyugta, köszönet és kérés közzétételére kért fel: A mai néhez megélhetési viszonyok közt is, hogy vannak könyörületos jó szívek, nemes szívű adakozók — nemzetiségi különbség nélkül — mily szépen tudnak egyesülni a szűkölködők felsegítésében és a szegény ruhátlan iskolás gyermekek felruházásában; igen szép példáját mutatja a brassói magyar protestáns nőegylet lelkes és fáradtságot nem ismerő tagjai által indított gyűjtések eredményei. — Ujabban is igen szép és számos adakozásról számolhat be az egylet elnöksége; ugyanis Feminger Henrikné urnő egy sapka és 1 k. 20 f. Theisz Márton ur 5 és 1/2 m. szövet és 4 m. barchet, gombok, bélés és egy hárász-kendő. Simay Testvérek 10 m. barchet, egy fiu öltönyhöz posztó, egy drb. kötött gyermekruha, egy külső kamásli, egy hárász-kendő, 3 m. szövet, 2 m. köténynek való, bélés és cérna. Véber Róbert ur 2

a partoktól távol, mentőcsónakok híján már is veszve van minden: minék rohamjam magam is a biztos halálba, mikor azt a megvetni valót úgy sem bírnám megmenteni.

— És igazad van. Szörnyű egy e. et! . . . Hát a kiáltásokat sem hallotta senki?

— Azt hiszem, Margit szivgörcsöt kapott és ájultában, hangtalanul bukott a vízbe. Ugy kell lenni, hogy az én hangomat a rémület egyszerűen a torkomba fagyasztotta; a hidon egy lélek sem járt, a parton engem senki sem tartott fel, nyitott felöltővel rohantam a metsző hideg szélben jó negyedóránnyira.

— Ettől hűltél meg, biztosan.

— Le sem vetkőztem otthon, folyton előttem állt az erősködő esküdöző leány kigyókarcsusága alakja . . . Nem tudom, hogy történt, mi történt — a feleségemtől mindössze annyit tudok, hogy napokon át a legmagasabb hőfoku lázban feküdtem és ugráltam, az életem is kockán volt soká, tüdőgyulladás dult bennem; csoda, hogy kibírtam . . . De nem fogom ezt soká bírni meglásd.

— Vajjon tudja-e nőd a lényt?

— Vajjon? bizonyosan kifecsegetem fantazmagóriáimban, de ő éppen ezért csak a láz agyrémenek tartja . . . Ugy gondolom legalább. Pedig esküszöm, hogy megtörtént, és úgy a mint elbeszéltem.

— Mégis van igazság a földön: Margit a szívvél játszott — a szíve ölte meg.

— Hát engem hogyan fog sujtani a büntető igazság, ó hogyan!?

drb. kis leány sapka, 3 drb. boa, egy külső kamásli, 4 m. barchet ruhának való, 2 drb. hárász főkötő, 5 m. ruhadísz. Puskás Sándorné 6 nagysága az árvagyermek felruházására egy vég ruhaszövetet. Czirmai Albertné egyleti választmányi tag gyűjtő ivén utólag: Tamás Jánosné 40 f. Dobri Jánosné 40 f. Tamás István 1 k. Hollmann Béla 1 k. Balla József 40 f. Reményi Sándor 1 k. Kiss 40 f. Vajna József 20 f. Réti Istvánné 40 f. Halász Istvánné 40 f. Bereczky Ferenczné 20 f. N. N. 20 f. Bodola Gyula 30 f. Dénes Antalné 1 k. Eszik Gyuláné 30 f. N. N. 10 f. Sikes György 40 f. Herezeg Györgyné 1 k. Virányi Gusztávné 20 f. Derzsi Vilma 60 f. Bede András 40 f. Virág Lajos 20 f. Bot Károlyné 60 f. Siáva Róza 20 f. Ujvári Zoltánné 20 f. Dr. N. Jonescu 1 k. Dr. Mosoiu János 1 k. Dr. Lurtz Károly 2 k. Árvainé 20 f. Hőnez László 20 f. Péterffy Józsefné 40 f. Bács Lajosné 40 f. Ilyés Mihály kalauz 1 k. Szabó Károly 20 f. Galló Mártonné 20 f. Bartha Gyuláné 1 k. Bede Ödön 40 f. Barabás Sándorné 40 f. Bajba György 40 f. Molnár István 40 f. Egváry Katicza 2 k. B. Gimbák 1 k. Mezey Mózesné 1 k. Dr. Lányi 1 k. Lusztig Marczelné 60 f. D. W. N. 1 k. Harmath Lajos 1 k. Leményi Demeter 2 k. Dr. Megay Gyula 2 k. Dr. Vajna Gáborné 2 k. Márk Lajos 1 k. Markó Róza 1 k. L. M. 1 k. Plása Dávidné 1 k. Kustár Miklósné 1 k. Miklós Józsefné 40 f. Jancsó Manóné 40 f. Boyérné 1 k. Katona Béláné 1 k. Pillis Lajosné 60 f. Dr. Józsa 1 k. E. Sch. 1 k. Farkas Mihályné 2 k. Bittermann Victor 1 k. Pál Róza 20 f. Demeter Ilyés 80 f. Szabó Anna 40 f. — Az estély jövedelmével eddig befolyt pénzbeli adakozás összege: 943 k. mely szép eredményért ez alkalommal is fogadják a nemesszívű adakozók az egylet hálás köszönetét. Egyszersmind pedig azok, kiknek eddig a jelzett jótékony célra nem volt alkalmuk adakozni, tisztelettel kértnek, hogy hálás köszönettel veendő bármily csekély, akár pénzbeli, akár természetbeni adományait a nőegylet elnökségéhez (pénzügyi palota) eljuttatni kegyeskedjenek. — Az elnökség.

— A kinek a csárdás nincs inyére.

Egy héttel ezelőtt a Vigadó alatti étteremben érdekes kis hecc játszódott le. A városi zenekar egyik része hangversenyezett a jelzett helyen. Műsor közben a zenekar egy csárdást is talált játszani. Ettől, mint a színes posztótól a bika, egy néhány zöld ur iszonyuan neki dühödve zsörtölődni, dohogni kezdett. A patlogók egyike, egy Hirscher-utczai kereskedő, valami *Dendörfer* nevű alak, a zöld hangulat kitejezőjeként e szavakra fakadt: kinek húznak itt csárdást? Hogy mernek itt csárdást húzni?! A jambor germán boltos úgy latszik nem tudta megemésztetni a magyar darabot, s azért rohant oly hősi esen ellene. Bezzeg, ha magyar pénzről lett volna szó, százrét görnyedt volna, s úgy ajánlotta volna — csak falusiaknak való áruit. — Jobb lenne, ha az ilyen kis emberek nem ugrálnának, mert nagyon nevetséges az, ha a — légy köhögl!

— Adakozások. Szegénysorsu róm kath. iskolás gyermekek felruháztatására adakoztak: Bahmüller Frigyes 3 pár cipőt; Brossek Mór 7 m. posztót, 7 m. flanelt; Dömjén Zoltánné, Körössy Ilona ur-asszony 5 1/2 m. szövetet; Király Lajos 4 m. posztót, 6 m. barchent, bélést és gom-

bokat; Nedoma és Wächter 13 m. posztót, 3 sapkát, 6 pár keztyűt, 3 kötényt, 1 sált. További adakozásért esedez a róm. kath. jótékony egylet vezetősége.

— Eltörött a lába. Az igazságügyi palotánál dolgozó Veress István nevű fiatal ácsmunkást csütörtökön este 9 óra tájban baleset érte. Amint ugyanis a tetőzet gerendáit elhelyezték, eközben egy gerenda hallábara esett és a szárcsontot ketté törte. A szerencsétlenül járt fiatal munkást kocsin a kórházba vitték.

— Ellopott cseresnyefák. Bolgárszeg városrésze egyik kertjéből a napokban elloptak 15 darab fiatal cseresnyefát. Felhívják a közönség, hogy ha esetleg valami nyomra vezető momentum tudomására jut, erről a rendőrséget azonnal értesítse.

— Katonazene. Az Európa szálloda éttermében vasárnap este a katonazene kar játszik. Kezdeté 8 órakor.

— A nemzetiségi törvény módosítása. Háromszék vármegye tudvalevőleg fölíratot intézett a képviselőházhoz a nemzetiségi törvény módosítása tárgyában. A Ház elnöke a múlt csütörtökön mutatta be ezt a fölíratot, a mely a többi törvényhatóságnak is megküldetvén, előreláthatólag még sok vitának lesz a tárgya. A fölírat a nemzetiségi törvény oly irányu módosítását kéri, a melylyel „engedtessek meg ugyan az egyes nemzetiségeknek a hatóságokkal való szóbeli érintkezésnél saját anyanyelvük használata, azonban hatóságokhoz intézett beadványaikban, hivatalok és hivatalos testületek hivatalos eljárásaikban, intézkedéseikben, hivatalos irataikban és jegyzőkönyveikben kizárólag az állam hivatalos magyar nyelvét használhassák.”

— Vasuti előmunkálati engedély meghosszabbítása. A brassó-háromszéki h. é. vasut rt.-nak a zernest-fogarasi és Kézdivásárhely-berecki gőzmozdonyu h. é. vas-utra adott előmunkálati engedély érvénye további egy év tartamára meghosszabbított.

— Baleset. Dr. Filep Sándort, a csikmegyei közkórház főorvosát, súlyos baleset érte a napokban. Ugyanis hivatalos küldetésben a szomszédos községek egyikeben járt s az országúton hajtatva, egy fordulónál kocsija felborult. Filep doktor oly szerencsétlenül esett ki a kocsiból, hogy kulcsontjait eltörte. A főorvos iránt megverszerte nagy a részvét.

— Iparpártolás Segesvárott. Ezen czím alatt a „Magyar Pénzügy” a következőket írja: „Gondoltak nagyot és merészet a segesvári szász atyafiak, hogy ők mekkora borsot törnek majd a magyarok orra alá s elhatározták, hogy vízvezetékét és villamos villágítást szolgáló telepet létesítenek, de nem a sok elsőrangú enemi magyar iparvállalat egyikével, vagy másikkal, hanem valami Müller Oszkár nevű müncheni céggel. Hát ez bizony nemcsak hazafiatlanság, melyet a szászoktól megszoktunk, hanem — magyarán — szármarság is, mert az ilyen borstöréstől nemcsak a magyarok, hanem az ez or-

szág gazdasági fellendülésétől függő és cirkumspektus nemzet hírében álló szászok is tüszkölni fognak."

— **Czementanyag Erdélyben.** Az erdélyi részek egy pontján olyan anyagot fedeztek föl, a melyből a legelső minőségű cementanyag készíthető. A hegy, mely az anyagot ölében rejt, egy vasuti örháztól alig 3 kilométerre fekszik. A fedező megvizsgáltatta szakértőkkel az anyagot s azt első minőségűnek találták. Tekintettel arra, hogy a cementre napról-napra nagyobb szükség van, a befektetés itt nagyon hálás lenne bármely vállalkozóra nézve. A felfedező szerint min egy 300 ezer forint befektetésre van szükség a cement előállításához.

— **A betegsegélyző-pénztárak reformja** A kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy az ipari és gyári alkalmazottaknak megbetegedésük esetén való segélyezéséről szóló 1891. évi XIV. törvényezikk alapján létesült betegsegélyző pénztárakat reformálni fogja. Eanél fogva felszólította a másodfoku iparhatóságokat, hogy nyilatkozzanak arra nézve, hogy a reform mily irányban volna foganatosítható. Maga a miniszter is dolgozott ki elaborátumot s ezt is elküldte, hogy a hatóságok tárgyalásuk alapjául felhasználhassák. A miniszter — ha az összes javaslatok beérkeznek hozzá — a törvényjavaslatot haladéktalanul az országgyűlés elé fogja terjeszteni.

— **A váltópénz a postaforgalomban.** Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter azon célból, hogy a kereskedelem- és iparvállalatok telepei, gyárak stb. részére a szükséges ezüstpénz beszerzését megkönnyítse, megengedte, hogy a magyar posta belforgalmában a postautalványok feladói kiköthessék, hogy az utalványozott összeget a rendeltetési hely postahivatala, ezüstkészlete erejéig ezüst pénzben fizesse ki. E célra elégséges, ha a feladó a postautalvány czimoldalának felső részére ezen szavakat: „Ezüst pénzben fizetendő” szembeíróan feljegyzí, és színes ironnal aláhuzza. A kir. posta- és távirdahivatalok egyidejűleg utasítást kaptak, hogy mindazon postautalványokat, melyekre nézve a feladó így rendelkezik, vagy e nélkül is, ha a czimzett ezt kéri, lehetőleg teljes összegben ezüst érmékben fizessék ki.

— **A vasutak munkaszünete.** Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter nemrégiben utasította a Magyar Államvasutak igazgatóságát, hogy a többi magyar vasutakkal egyetértőleg terjesztszen elő javaslatokat, melyek szerint a vasuti üzletszabályzat a vasárnapi munkaszünetről szóló törvénnyel összhangzásba volna hozható. A tett előterjesztés alapján a miniszter rendeletet bocsátott ki, melynek értelmében az áruforgalom a pályaudvarokon a törvényes pihenő napokon a következőképp történik: A) Vasárnapokon felvétetnek a) egész napon át (a rendes hivatalos órákon belül): Hullák; b) déli 12 óráig: 1. Gyorsárúk, 2. bőr, 3. baromfi; c) délelőtt 10 óráig: jég; kiadatnak a) egész napon át: 1. élő állatok, 2. hullák, 3. robbanékony tárgyak; b) déli 12 óráig: 1. Gyorsárúk, 2. sör; c) délelőtt 10 óráig:

Jég. B) Szent István napján felvétetnek egész napon át (a rendes hivatalos órákon belül): Hullák; kiadatnak egész napon át (a rendes hivatalos órákon belül): 1. Élő állatok, 2. hullák, 3. robbanékony tárgyak.

— **Gőzfürdő Sepsi-Szent-Györgyön.** Ifj. Nagy Elek, sepsi-szent-györgyi polgár, nagy áldozattal és majdnem luxusszámba menő berendezéssel gőzfürdőt építtetett. A fürdő el van látva gőzfürdővel, egy meleg és egy langyos tükörfürdővel, gőzkezelővel, langyos és hideg zuhanyokkal. Be van rendezve kádfürdők is, a kádak finom fayance porcellánból, kis tükörfürdők mintájára készültek. Fürdőorvosul dr. Nagy Sándort nyerte meg a vállalat. Az új gőz- és kádfürdőt f. hó 11 én reggel 6 órakor adják át a közhasználatnak.

— **A jobb mundér.** Az 1901. év január 1-től kezdve az a pevezetes változás áll be a hadsereg ruházatában, hogy ezentúl a katonai ruházatnak minden nemét, sapkát, kalapot, nadrágot, köpenyt, nem kétnyiretű, mint eddig, hanem egy-nyiretű gypjuszövetből fogják készíteni. A különbség jelentékeny a két gypju között, a mennyiben az egynyiretű nemcsak hosszabb, hanem erősebb és tartósabb is, mint a kétnyiretű.

× **A kitartás.** Az életben már sok, nagyon sok kísérlet eredményre vezetett, ha kellő kitartás támogatta a kísérletezést. A mindennapi életben a legtöbb vállalkozás többnyire azért nem sikerül, mert, ha nem mutatkozik azonnal eredmény, a vállalkozóknak még akkor is kifogy a türelmük, ha azt látják, hogy csak a jövőben lesz meg a biztos siker. Így vagyunk az osztálysorsjátékkal is. Sok, nagyon sok a nyeremények száma; csak hogy mindenki egyszerre nem nyerhet főnyereményt, azonban ha a kitartásra is szült helyezünk, akkor az eredmény nem fog elmaradni. Bátran állíthatjuk, hogy a mi magyar osztálysorsjátékunk az egész világon a legjobbak közé tartozik. A húzások már november hó 15. és 16 án kezdődnek és a sorsjegyek árai a következők: $\frac{1}{8}$ sorsjegy 75 kr., $\frac{1}{4}$ sorsjegy 1 ft. 50 kr. $\frac{1}{2}$ sorsjegy 3 ft., $\frac{1}{1}$ sorsjegy 6 ft. A sorsjegyvásárló közönségnek ajánlatos, hogy sorsjegyeit megbízható helyen vásárolja. A Török A. és Tsa. bankháza Budapest, Váci körút 4 a mind ama előnyöket biztosítja vevőinek, melyeket egy szolid, reális és megbízható cégtől elvárhatunk és így bátran és bizalommal vásárolja e különben is szerencséséről ismert cégnél sorsjegyeit.

Törvényszék.

Brassó, nov. 10.

— **Gyújtogatás dachból.** Vledereán Jánosné, szül. Lupu Mária 20 évig élt csendben, békében férjével a fogaras megyei Persány községben. A jelen év elején azonban a családi békét megzavarta a férj, Vledereán János, ki mindenáron ki akarta vinni, hogy feleségének apja valami telket átengedjen. Az ebből támadt pörpatvar vége az lett, hogy a férj elhagyta feleségét. A méltatlanul elhagyott asszony egy

havas márcziusi éjszakán a dac ördögétől üzetve, felgyújtotta a falu szélén levő csűrét, melyet annak idején atyjától hozomány fejében kapott, s a melynek felerészbeni tulajdonát átengedte férjének, ki a esürt régi helyéről legutóbbi helyére hozta és ott felállította.

Ezért a tettéért állott tegnapelőtt Vledereán Jánosné az esküdtbíróóság előtt, melynek élén Göldner Károly elnök, Ábrahám István és Grünfeld Mór szavazóbírák állottak, míg a vádhatóságot Wittich Károly ügyész, a védelmet pedig Weisz Ignác dr. képviselte.

A vádlottnő beismerésben volt, de mert a felgyújtott csűr tulajdonkép csak az ő tulajdonát képezte, (mivel arról, hogy felét férjének ajándékozta közjegyzői okirat nem volt) s mert a csürtől a legközelebbi épület is 150 lépésnyire volt, s így tűzvész a csűr felgyújtásával elő nem idézhetett volna, az esküdtszék nem találta bűnösnek, mire a törvényszék felmentette a gyújtogatás büntetével vádolt asszonyt. A tárgyalás d. u. $\frac{1}{4}$ órakor ért véget.

— **A gyújtogató házaspár.** Tegnap reggel 9 órakor kezdte meg az esküdtszék a gyújtogatás büntetével vádolt Papp István és bűnsegédséggel vádolt neje elleni bűnperben a tárgyalást. A tárgyaláson Göldner Károly bíró elnökölt. Szavazóbírák Ábrahám István és Grünfeld Mór voltak. Közvédő Molnár A. alügyész, magánvádó Zakariás János dr. ügyvéd, védő Harmath Lajos ügyvéd volt. A jegyzőkönyvet Lakatos Jenő aljegyző vezette. A beidézett 30 tanu közül ma déli 1 óráig 22 tanut hallgattak ki. A tárgyalást délután folytatták. Részletesebb tudósítást a befejezés után hozunk.

Selyem-báli-ruha

6 frtt 30 krtól feljebb — 14 méter postabér és vámmentesen szállítva! Minták postafordultával küldetnek; nemkülömben fekete, fehér és színes Hennenberg-selyem 45 krtól 14 ft. 65 krig méterenkint.

HENNEBERG G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari sz. llító) Zürichben

Nyílt-tér.

— **A Magyar Hírlap** karácsonyi ajándéka a mely esztendőről-esztendőre megismétlődött, ezúttal gazdagabb és bőségesebb lesz minden ediginél, már csak azért is, mert ez éppen a ti dík kedvű, hogy alkalmunk és módunk van rá zeva-sóinknak külön is örömet szerezni. Ezésszolkis könyvtár, teljes tíz regény lesz a karácsonyi ajándékunk; tíz érdekes könyv, a hazai és külföldi szerzők legjelesebbjeinek munkái. A regényírók kiknek munkáit előfizetőink megkapják, a következők: Hazai írók: Jókai Mór Mikszáth Kálmán Bródy Sándor Bárdony István Herczeg Ferenc. Külföldiek: Georges Ohnet Emile Zola Marcel Prévost Ridder Haggard Leo Tolstoj. A könyveket ez év december közepén küldjük szét, úgy tehát, hogy karácsony ünepére már mindenkinek a kezében lesz, akit megillet. Erre vonatkozólag pedig a következőket kell az olvasók szíves tudomására hoznunk: Könyvajándéka csakis azok a előfizetők tarthatnak számot, akik közvetlenül a Magyar Hírlap előfizetői,

Folyóiratok, divatlapok, hírlapok

megrendelhetők a „Brassói Lapok” könyvkereskedésében pontosan házhoz szállítva, árfelemelés nélkül,

Akik egyenkint vásárolják a lapot, vagy *közzetve* fizetnek elő (tözsdekben, papírkereskedésben, csomag-szállítónál), akik tehát ily módon a Magyar Hírlap *törszéknyelveiben* nem fordultak elő, azok természetesen *nem* részesülhetnek ebben a kedvezményben. Ez már csak azért is természetes, mert a kiadóhivatalnak nincs is módjában másképp ellenőrizni valakinek előfizető voltát, mint csakis a lapját, hiteles törszéknyelvei alapján. A könyvek kiosztása, illetőleg szétküldése oly kép történik, hogy: minden *fél éves vagy egész éves előfizető* tíz kötet regényt kap, minden *negye éves előfizető* öt kötet regényt, minden *hónapos előfizető* két kötet regényt. E megállapított rendszer alól a kiadóhivatal semmiféle kivételt nem tehet. Minden előfizetőnek e szabály alapján járnak ki az ajándékkönyvek. Erre pedig a decemberi előfizető lajstrom lesz az irányadó. Így tehát a ki most az október-decemberi évnegyed kezdetén fél évre vagy negyed évre előfizet, már ezen az alapon tíz, illetőleg öt kötet regényre tarthat számot. Ugyancsak megkapják a tíz vagy öt kötet regényt azok, akik most mint új előfizetők fél évre vagy negyed évre belépnek. Azok, akik decemberben egy hónapra fizetnek elő, vagy újítják meg az előfizetésüket, két kötetet kapnak. Mindenkinek módjában van tehát már most kiválasztani azt a kategóriát, a mely neki és viszonyainak legjobban megfelel. Ezt mindenki maga határozza meg, a kiadóhivatalnak csak az a kérése lehet a közönséghez, hogy a döntést ne halassza sokára, nehogy a könyvek kellő számban való kioyomatása és szétküldése zavarral járhasson, mi a sok-sok ezer könyv mellett könnyen megtörténhetnék. Lehetetlen és teljesen kizárt dolog emellett, hogy egyesek egyik kategóriából a másikba téessenek át, hogy például azok, akik hónapról-hónapra fizetnek elő, többet kapjanak mint kötetet. Az egy havi előfizetések pótlásába vagy utólagos lekötésébe se egyezhetik bele a kiadóhivatal, mert ez is feltétlenül zavarokat okozna. Még csak azt kell mondanunk, hogy a küldött regények teljesen új, csinos kiállítású, szépen fűzött könyvek lesznek, amely nemcsak pillanatnyi örömet szereznek, de minden könyvtárnak díszére és becsületére válnak. Tisztelettel a Magyar Hírlap kiadóhivatala Budapest, V., Honvéd-utca 10.

HIRDETÉSEK.

Egy leány

ki magyarul és németül levelezni és szépen írni tud nagy üzletben felvétetik.

Ajánlatok fizetési igénynyel e lap kiadóhivatalába intézendők.

642 (1—).

Czipészsegédek

kerestetnek és azonnal állandó munkába felvétetnek

Stein Ede urnál
Keresztényfalva.

KIADÓ LAKÁS

Közép-utca 27 h. sz. a.

F. hó 15-től kezdve egy magas földszinti 3 szoba (egy utcái s 2 udvari) konyha (viz-berendezéssel és éles kamarával ellátva) pincze, padlás, faszin, udvar, kert és egyéb építkezésekből álló lakás kiadó.

Értekezhetni Hosszu-utca 37. sz. a.

Értesítés

most érkezett Liptói kárpáti turo! Naponta forró tormásvirslí, izletes kolbász, májkolbász, virág-méz és teavaj a központi tehenészetből.

Kitűnő füstölt husneműek mindig kaphatók

Fernengelnél

Hirsch-utca 2. sz. (Áru-ház).

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a

két galamb szállodát

Felső-villa 3. sz. a. bérbe vettem s azt átalakítva személyesen vezetni fogom.

Becsés figyelmébe ajánlom ezuttal a n. é. közönségnek olcsó szobáimat, kitűnő italaimat, adok jó házi kosztot bérletben házban és házon kívül olcsó ár mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Nussbaum J.
vendéglős.

KIADÓ.

Bolonya 19. szám alatt 2 SZÉPEN
BUTOROZOTT SZOBA, EGY ISTÁLLÓ 2 LÓ
SZÁMÁRA ÉS EGY KOCSIS SZOBA.

Üzleti jelentés.

Naponta friss *Pilseni sör I-ma* minőségű, ugyiszintén *Palackzsör* à 46 fillér, ismét elárusítóknak kedvezmény.

Naponta változatos *étlap* a legolcsóbb árakkal.

Abonánsok felvétetnek úgy a házban, mint a házon kívül.

Dejenners, Diners, Soupés, lakodalmak és keresztelesekre felvétetnek és a híres főszakács *Imbery József* által legfinomabban kivetik úgy a házban mint a házon kívül.

Teljes tisztelettel
Pilseni Ősforrás
Kapu-utca 45.

Kiadó lakások.

1. Kapu-utca 6 sz. a. az 1. és 2. emeletben két egyforma lakás, két utcái, 2 udvari és egy előszobával. Ugyanitt a 2. emeletben udvari szobák.
2. Szentjános-utca 17. sz. a. tágas utcái lakás három szobával. Mindannyi butorral vagy anélkül

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

ZENEMŰVEK

jegyzékét, mely tartalmaz:

Zongora

harmonium

Hegedű

esello

Czitera

kamara zene

Orchester

gitár

Dalok

humoristika

Karok

duettek, tereztettek és

Tanulmány műveket

stb. küld

DIJMENTESEN

és bérmentve

Maas Ottó

zenemű kiadó és raktáros
BÉCS, VI/2, Mariahilferstrasse 91.

Nélkülözhetlen, felülmúlhatlan és biztosan ható

Világ-czikk, export minden országba

CHIFF-OFFICE 48, BRIXTON-ROAD, LONDON S. W.

Legbiztosabb, legjobb és az egész világban híres és keresett házi szer

A. Thierry-féle balzsam

mely felülmúlhatlan hatású gyógyszer mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és minden bel-betegségeknek. Különböleg a leghatásosabb

seb-gyógyszer.

Valódi csakha a minden Cultur-államban bejegyzett zöld Apóza védjeggyel és a hüvelykzárón „Allein echt” is van benyomva. Kimutatható évi készítmény 6 millió üveg. Egy bérmentes postaküldemény 12 kis üveg, vagy 6 dupla üveg 4 korona. Egy próbaüveg prospektussal és a világ összes elárusítóhelyeinek jegyzékével 1 kor. 20 fillér. Küldemények csak az összeg előleges beküldése mellett.

A. Thierry-féle centifolium-kenőcs

(az ugynevezett csodabalzsam) páratlan hatású gyógyszer. Legtöbb esetben operatiókat tesz fölöslegessé. Ezen kenőcs egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszűrt, újabban még egy 24 éves öreg rákféle nehéz betegséget gyógyított. Antiseptikusan és gyorsan hat, csillapít és hűvösít mindenféle gyulladásokat és sebeket teljesen gyógyít. Gyorsan eloszlat és megszabadít minden idegen és mélyen behatolt testektől. Egy téglgy bérmentve 1 korona 80 fill. csak előre beküldött összegért. Nagyobb megrendeléseknél olcsóbb. Kimutatható évi készítmény 100.000 téglgy.

Mind a 2 szerről egy egész levéltár eredeti hálairatokkal a világ összes országaiból áll rendelkezésre megtekintés végett. Hamisítványoktól óvakodandó és figyelendő minden téglgyre beégetett czéggjegyzésre: „Apotheke zum Schutzengel des A. Thierry.”

A hol raktár nincsen, ne engedje senki magát rábeszélteni állítólag hasonlóértékű hamisítványok megvételére, hanem rendelje meg egyenesen a következő czímtól:

A. THIERRY gyógyszerháza PREGRADA Rohitsch-Sauerbrun mellett
(az osztr. cs. és k. államhivatalnok-egyesület szállítója).
(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

OSZTÁLYSORSJEGYEK KAPHATÓK

BRASSÓI BANK ÉS RAKTÁRHÁZ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL

Hirscher-utca 2.

Főnyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

1/1: kor. 12.—. 1/2: kor. 6.—. 1/4: kor. 3.—. 1/8: kor. 1:50.

Első húzás november 15.

Gazdasági gépek és kellékek.

Markó A.

technikus.

ajánlja nagy raktárát mindentéle vasbutorneműben,
gazdasági gépek és kellékekben, továbbá nagy rak-
tár és választék legfinomabb és olcsóbb cserép
kályhákban.

1-6).

Kolostor-u. 26 szám

(1-2.)
dok. Titoktartás biztosított.
ezim alatt e lap kiadói jogát átadta
megnevezéssel ellátott ajánlatok, **Osztá-**
Arzékkel és az esetleges hozomány
Ita intelligens iparoshoz férhez menni?
Ki volna hajlandó egy 24 éves izrael-
börő Borsch-féle cserép- és
kályha-gyár képviselőjévé.

Hölgyeim!

Értesítés.

A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy
gáz és vízvezetéseket, ugyancsak házi villamos es-
ket berendezek és felszerelék a legjutányosabb árak és
legszolidabb kivitelben.

Mély tisztelettel

Blazek Ottó,

Hosszu-utca 20

TEA V AJ

a brassói

Központi Tehenészetből

minden nap frissen kapható
az előkelőbb csemege és fűszer üzletekben.

626 (1—.)

Erdélyi

természetes

hegyi borok

jótállás mellett kitűnő minő-
ségben kaphatók:

Harth, May & Tsa.

pinczészetéből

Irk Károlynál,

Harth Károlynál,

Zintz Henriknél.

B

Grünwald Albert

butorkereskedő

Brassó,

Kapu-u. 47-49.

Legnagyobb

butorraktár

a Reinhart Fülöp

aradi butorgyáros

hírneves készítményei

gyári áron.

U

30 hálószoba

30 ebédlő

50 szalon és

több uriszoba

barokk,

renaissance,

secessió és

ónémet stílusban

állandóan raktáron

vannak.

T

Nagy választék
szalon és fu-
szőnyegekben.
Párisi, berlini,
brüsseli stb.
selyem, peluche
szövetekben.

O

Kezkesedik
kitűnő minőségért,
rendkívüli
olcsó árak mellett.
Vidéki
megrendelések a
legpontosabban
eszközöltetnek.

R